

Tyresö kommun

barn-utb@tyreso.se

Rektorn vid Krusboda skola

maria.nyberg@tyreso.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Krusboda skola
i Tyresö kommun

Tillsyn i Krusboda skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tyresö kommun under januari till mars 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Krusboda skola besöktes av Skolinspektionen den 23 januari 2014.

Fakta om skolan

Krusboda skola ligger i centrala delen av Tyresö kommun och har vid tillsynstillfället 75 elever i förskoleklass och 371 elever i grundskolans årskurser 1-6. Skolan leds av en tillförordnad rektor som också ansvarar för Dalskolan och två förskolor. Rektorn har till sin hjälp, på Krusboda skola, två tillförordnade biträdande rektorer som också undervisar som lärare. Fritidshem och förskola bedöms i separata beslut avseende hela kommunens ansvarstagande för dessa verksamheter.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 läsåret 2012/2013 nådde 80 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Detta resultat ligger över snittet för riket (68 procent). I ämnet svenska nådde 71 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov, vilket är under snittet för riket (78 procent). Skolan har ingen egen redogörelse över elevernas måluppfyllelse i matematik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande eller svenska för läsåret 2012/2013.

Årskurs 6

Enligt SIRIS nådde läsåret 2012/2013 nästintill 100 procent av eleverna i årskurs 6 kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i engelska, kemi, matematik och svenska. Motsvarande resultat för riket finns vid föreliggande beslut inte publicerade i SIRIS. I ämnet historia fick 71 procent av eleverna provbetyget E-A på ämnesprovet. Skolans egen redogörelse över elevernas betyg för vårterminen 2013 i årskurs 6 visar att nästintill 100 procent av eleverna har fått lägst betyget E i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Krusboda skola visar att skolan bedriver en verksamhet som fungerar väl och till stor del uppfyller kraven i skollagen och läroplanen. Trots att eleverna visar goda kunskapsresultat bedömer Skolinspektionen att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder på några områden för att utveckla sitt arbete och förbättra kunskapsresultaten.

Skolledningen tar ansvar som pedagogiska ledare och har kunskap om skolans inre arbete men måste förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Krusboda skola analyserar till viss del sina resultat, främst på individ- och klassnivå. Skolinspektionen bedömer att skolans största utvecklingsområde är att utveckla ett mer systematiskt kvalitetsarbete som tar sin utgångspunkt i en analys av elevernas kunskapsresultat och kvaliteten i undervisningen. Skolan behöver analysera uppnådda kunskapsresultat ur flera aspekter, exempelvis resultaten på de nationella ämnesproven på skolnivå och åtgärderna i åtgärdsprogrammen för att utreda om undervisningen, elevhälsans verksamhet och det särskilda stödet leder till bäst resultat för eleverna. Även dokumentationen av kvalitetsarbetet behöver utvecklas.

Av tillsynen framgår inget annat än att eleverna trivs och är trygga. Majoriteten av skolans lärare är engagerade och har tilltro till elevernas förmåga. Skolinspektionen bedömer att skolan har ett tydligt och strukturerat arbete för att förebygga och förhindra kränkningar av elever. Planen mot diskriminering och kränkande behandling anger dock inte hur föregående års åtgärder har genomförts, vilka konkreta åtgärder som skolan, utifrån en aktuell kartläggning avser att påbörja eller genomföra under läsåret 2013-2014. Fritidshemmets och förskoleklassens verksamhet framträder inte heller tillräckligt tydligt i planen.

Vid Krusboda skola får de elever som behöver det särskilt stöd och för dessa elever utarbetas åtgärdsprogram. Tillsynen visar dock att skolans arbete med åtgärdsprogrammen behöver bli tydligare när det gäller vem som fattar beslut om dem, när anmälan till rektorn sker, i vilket skede samråd sker med elevhälsan och hur åtgärderna följs upp.

Avslutningsvis behöver samarbetet mellan förskoleklass och skola utvecklas och skolan behöver se till att ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose alla elevers behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **19 maj 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att samarbetet mellan förskoleklass och skola utvecklas.

Motivering

Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Av intervjuer med lärare framkommer att förskoleklasserna inte har samarbete med skolan i den utsträckning som de bör ha. Personalen i förskoleklasserna är ett eget arbetslag och deltar inte i skolans gemensamma möten (lärarforum) för att utbyta kunskaper och erfarenheter eller diskutera resultat och utveckling av utbildningen. Rektorn bekräftar att samarbetet brister och är medveten om problemet.

Tillsynen visar att skolans arbete med att utveckla samarbetet mellan förskoleklass och skola behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 11§ skollagen

Lgr 11, avsnitt 2.5

Trygghet och studiero

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en beskrivning av hur föregående års åtgärder har genomförts

- Se till att de åtgärder som anges tydligare utgår från en aktuell kartläggning och vilka av dessa åtgärder som är främjande och förebyggande samt vilka som avses påbörjas eller genomföras under året.
- Se till att fritidshemmets och förskoleklassens verksamhet tydligt framträder i planen mot kränkande behandling.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) ska planen avspegla och utgå från förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Krusboda skolas plan mot kränkande behandling som i stor utsträckning uppfyller författningarnas krav. Planen återspeglar dock inte fritidshemmets och förskoleklassens verksamhet. Av planen framgår inte heller tillräckligt tydligt vilka åtgärder som, utifrån en aktuell kartläggning är främjande och förebyggande eller vilka åtgärder ska avses påbörjas eller genomföras under 2013-2014. Vidare saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Tillsynen visar att planen mot diskriminering och kränkande behandling behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den som uppmärksammar att en elev riskerar att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås anmäler det till rektorn.
- Se till att det framgår av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt och samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven behöver eller inte behöver särskilt stöd ska rektorn, eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att ett åtgärdsprogram ska eller inte ska utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogram och beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Anmälan till rektor

Skolinspektionen har tagit del av Krusboda skolas handlingsplan för elevhälsoärenden där arbetsgången för elever i behov av särskilt stöd beskrivs. Av denna handlingsplan framgår att åtgärdsprogram upprättas innan rektor fattat beslut om det och att så även sker före samråd med elevhälsan.

Under intervjuerna med rektorn, elevhälsan och lärarna framkommer att rektorn har delegerat ansvaret för arbetet med särskilt stöd till specialpedagogen. Vidare framkommer att om personalen på skolan bedömer att en elevs behov av stöd inte kan tillgodoses, trots olika former av anpassningar i det dagliga arbetet, ska detta i första hand lösas inom arbetslaget innan det anmäls till specialpedagogen. Arbetslaget gör en pedagogisk utredning och ett åtgärdsprogram upprättas av elevens klasslärare tillsammans med eleven och elevens vårdnadshavare. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att specialpedagogen inte alltid informeras om elever som kan vara i behov av särskilt stöd innan ett åtgärdsprogram utarbetas. Övriga representanter från elevhälsan kontaktas i olika skeden beroende på elevens svårigheter. När det gäller åtgärder och utredningar som kräver andra resurser än specialpedagogisk kompetens informeras dock alltid rektorn.

Denna arbetsgång innebär att rektorn eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till informeras först när ett åtgärdsprogram redan har utarbetats. Vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa framgår det att det är otydligt om rektorn har överlåtit beslutanderätten även till lärarna. Samråd med elevhälsan kan med skolans arbetsgång ibland ske efter att åtgärdsprogrammet redan är utarbetat. I de fall en lärare efter pedagogisk kartläggning bedömer att åtgärdsprogram inte behövs får inte rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till informeras först när ett åtgärdsprogram redan har utarbetats.

derätten till kännedom om det. I intervju med lärare och elevhälsa framkommer vidare att man inte har diskuterat vad som ska anses som anpassning av undervisningen och vad som är särskilt stöd. Konsekvensen av detta kan bli att åtgärdsprogram utarbetas även då stödet som ges inte är en fråga om särskilt stöd utan om en anpassning i det dagliga pedagogiska arbetet.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som utarbetats under höstterminen 2013. Till exempel anges som åtgärd i ett åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat att eleven ska sitta på en bestämd plats i klassrummet och att kommunikation ska ske mellan elev och lärare gällande arbetsuppgifter och dagsform. Detta innebär att åtgärdsprogram utarbetas, och därmed ska kunna överklagas, även om en elev inte är i behov av särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammen framgår det inte heller hur uppföljning och utvärdering ska göras, utan endast när. Skolinspektionen vill påpeka att det är viktigt att det anges hur respektive åtgärd ska utvärderas för att kunna bedöma om den aktuella åtgärden har fungerat, om den varit effektiv och om den behöver förändras.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolans arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.
- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Sådan planering, uppföljning och utveckling ska genomföras även på skolenhetsnivå.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten.

Under intervjuerna med lärarna och rektorn framkommer att kartläggning av resultat sker, men att analys och identifierade utvecklingsområden och insatser av elevernas resultat samt särskilt stöd endast sker på individ- och gruppnivå, inte på skolenhetsnivå. Exempelvis var det endast lärare i årskurs 3 som analyserade de nationella ämnesprovets resultat för årskurs 3 och det är främst betygssättande lärare som för gemensamma diskussioner om resultaten. Det framkommer under intervjuerna med lärarna och rektorn att det inte görs tillräckliga analyser av hur de vidtagna åtgärderna påverkat resultat och måluppfyllelse eller om andra åtgärder skulle behöva vidtas för att förbättra måluppfyllelse och verksamheten. Exempelvis har inte resultaten på ämnesproven i historia för årskurs 6 analyserats utan tillskrivs att det var utprovningssprov som genomfördes. Därmed saknar rektorn och lärarna kunskaper om huruvida det finns faktorer som exempelvis undervisningens kvalitet, resursfördelning, utformning av särskilt stöd, likvärdig betygssättning eller annat som påverkar resultat och måluppfyllelse. Rektorn uppger att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete men medger att hon inte driver det aktivt och själv inte har analyserat resultaten. Rektorn medger att det faktum att det inte finns någon sammanställning av kunskapsutvecklingen över tid är en brist som försvårar hennes arbete att driva skolutvecklingen framåt.

Skolinspektionen har tagit del av skolans enhetsplan för 2013, skolans dokument benämnd "Krusbodas kartläggningsbatteri (tester och diagnoser)", sammanställningar av nationella ämnesprov i årskurs 3 och 6 samt betyg i årskurs 6. Dessa dokument, som är skolans dokumentation av kvalitetsarbete, saknar analys av resultat och huruvida insatta åtgärder för att förbättra verksamheten och elevernas måluppfyllelse gett önskvärda resultat. I "Krusbodas kartläggningsbatteri" och skolans enhetsplan finns endast en redovisning av nuläget och beskrivning av kommande åtgärder.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och hur det dokumenteras. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristerna

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11 , avsnitt 2.8

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Tyresö kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna i grundskolan har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning. Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser. Av skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) framgår att eleven under sin skoltid behöver utveckla kunskaper både om sig själv och om olika valalternativ. Eleven behöver också utveckla förmågan att väga samman personliga faktorer med valalternativen för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Förutom det behöver eleven ges möjlighet att utveckla färdigheter i att genomföra sina beslut.

Under intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att det inte finns någon studie- och yrkesvägledare på skolan. Ingen personal har i uppdrag att utföra motsvarande uppgifter och kommunens studie- och yrkesvägledare har inte

besökt Krusboda skola för att informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen, exempelvis för att informera om språkval inför årskurs 7. Det framkommer också att det inte finns någon strategi för hur eleverna ska ges studie- och yrkesvägledning. Lärarna uppger att det tidigare år har kommit lärare från Dalskolan till Krusboda skola och berättat om språkvalet inför årskurs 7, men att det inte längre sker. Lärarna på Krusboda skola pratar med eleverna om närsamhället inom samhällsorienterande ämnen, men ingen har ett uttalat ansvar eller har handlett lärarna i arbetet med att tillgodose elevernas behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Tillsynen visar att skolans arbete med att ge elever i grundskolan tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval behöver utvecklas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Tyresö kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 29§ skollagen

Lgr 11, avsnitt 2.6

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun en anmärkning.

Tyresö kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristen och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 19 maj 2014.

Handläggningsrutiner

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Handläggningsrutiner.

- Se till att bestämmelserna om registerkontroll iakttas.

Motivering

Av skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom bland annat förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och grundsärskolan ska lämna ett utdrag ur belastningsregistret till den som erbjuder anställningen. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag ska även lämnas av den som erbjuds arbete under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande. Enligt skollagen ska registerutdraget i dessa fall lämnas till den inom verksamheten som

beslutar om att anlita eller ta emot en person. Den som inte har lämnat ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 2007/08:28 s. 11,15) omfattar kravet personer som ersätter anställda, t.ex. när en person kortvarigt hyrs in från ett bemanningsföretag vid tillfällig frånvaro bland personalen.

När Krusboda skola behöver vikarier får vikarien, enligt uppgift från rektorn, en intermittentanställning för en termin i taget och skolans skoladministratörer begär in registerkontroll. Undantagsvis anlitar skolan vikarier från bemanningsföretag och det framkommer att skolan inte begär något registerutdrag från dessa vikarier. Enligt rektorn begärs inget utdrag ur belastningsregistret för dessa vikarier, då rektorn har uppfattat att vikarierna, enligt huvudmannens avtal med bemanningsföretaget, har lämnat ett registerutdrag till dessa. Detta är dock inte förenligt med skollagens krav på att den som anställer personalen ska ansvara för registerkontroll.

Under tillsynsperioden har dock denna brist förmedlats till ansvariga på kommunen som har ändrat på denna rutin så att bestämmelserna om registerkontroll kommer att tillämpas även vid avtal med bemanningsföretag. Mot bakgrund av att kommunen under pågående tillsynsperiod ändrat i sina riktlinjer så att registerkontrollen nu utförs av den rektor som anlitar vikarie från bemanningsföretag, bedömer Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar därför Tyresö kommun en anmärkning

Författning

2 kap. 31–33 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Ulrika Palm
Beslutsfattare

Pia Dannqvist
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformer Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.